

Överge fartyget!

Ett skrämmande rop som vi hoppas att aldrig få uppleva. Men om nu olyckan är framme är det bra att veta hur man ska handla för att inte förvärra situationen. Hur gör jag om jag själv eller någon annan hamnar i vattnet, hur gör jag med livflotten?

Text: Bengt Anderhagen

Forst vill jag tacka för alla positiva reaktioner på förra numrets artikel om Man över bord!

Håkan Johansson i Eskilstuna påpekar att det tillverkas CE-märkta båtar med bad/räddningsstege som kräver el för att fällas ner i vattnet. Och på en del nya båtar fälls hela aktersargen ner och bildar på så sätt en badplattform. Vad gör man om man hamnar i vattnet och inte har elkontrollen i sin hand eller om strömmen har gått?

En riktig rysare att ligga där och inte kunna komma ombord! Vilken båt du än har är det här en mycket viktig säkerhetsdetalj att kolla: om jag är ensam till sjöss – kommer jag då ombord ifall jag ramlar i sjön? Finns det exempelvis andra möjligheter att få fram eller fälla ner räddningsstegen?

Hans Christer Malmberg ger ett bra tips på hur man ska hitta en person som gått överbord när båten gör fart genom vattnet - det gäller alltså när man går för motor. Tekniken tillämpades i flottan och görs kanske så än idag. Så här går det till:

När ropet "Man över bord" ljuder girar man styrbord (eller babord) med oförändrad fart tills man stävar 90 grader mot ursprunglig kurs.

Då kontragirar man 270 grader tills man stävar 180 grader mot den ursprungliga kursen. Denna manöver innebär osviktigt att man kommer tillbaka till den punkt där man började gira och sökandet efter personen kan börja. Hans Christer menar att de aldrig missade den utkastade

bojen eller föremålet då man övade, även om det var mitt i natten. Tänk på att manövern kräver sjöutrymme, inget att rekommendera i trånga sund.

Dags att gå i livflotten!

Livflottar blir allt vanligare på lite större fritidsbåtar, mycket tack vare att de idag har ett överkomligt pris. De finns i olika modeller och storlekar beroende på antalet personer ombord och på vilka hav

Det är hög tid att se över livflotten inför årets säsong.

man tänker färdas.

Livflotten kan vara packad i en container som kan vara placerad ute uppe på däck eller packad i en tygväska.

Om man har kallat på hjälp och gjort allt som står i ens makt för rädda båten från totalhaveri men inte lyckats och måste överge båten och gå i livflotten, hur går det till?

Vi frågar Per Geijer, grundaren av Sjösäkerhetskompaniet i Stockholm:

– Den egna livflotten ombord är den säkerhetsutrustning som

de flesta aldrig har sett uppblåst och förhoppningsvis aldrig behöver se. Därför vill jag varmt rekommendera att man deltar i en säkerhetskurs. Där får man bl.a. vara med om att utlösa en livflotte och lära sig att ta sig ombord i den. På så sätt får man i lugn och ro bekanta sig med utrustningen och lära sig hur man ska agera. Det kan ju faktiskt jämföras med att byta däck på bilen, har man aldrig övat det kan det vara nog så svårt när man står ute på vägen en mörk kväll med punka.

OK, vi förutsätter att i varje fall skepparen ombord är förtrogen med livflotten, hur går det till rent praktiskt?

– Först och främst måste skepparen se till att alla har räddningsvästen på sig och om han

ten utan att bli alltför blöt. Det är viktigt att man inte glömmer att kapa utlösningslinan när man anträt flottan, annars finns ju risk att den dras ner när båten sjunker.

Nu är det bara att sitta lugnt i flottan och invänta hjälp?

– Ja i princip, även om det inte är särskilt lugnt i en livflotte. Det är oftast blött med slagvatten på botten, man rör sig otydligt och det gungar och far. Men stänger man till öppningen sitter man i alla fall skyddad mot väder och vind.

Har du några fler råd?

– Ja, livflotten kan även vara till stor hjälp om någon fallit överbord. Det kan vara mycket lättare för personen i vattnet att ta sig upp i flottan än att komma ombord på båten. Det kan verka väl dramatiskt att slänga i livflotten men det går fort och man köper sig helt enkelt lite tid när minuterna är dyra!

Fler tips?

– Tänk på att livflotten bör ha service av auktoriserad servicestation vart tredje år, bl.a. så byter man ut de nödraketer som finns. En välkött livflotte har en livslängd på mer än 20 år och bör förvaras frostfritt under vintern.

Tack Per, kanske dags att lämna in livflotten redan nu så att den är kontrollerad, ompackad och klar inför den stundande säsongen. Att komma med flottan någon vecka före Gotland Runt är ingen bra idé...

Har du något tips när det gäller säkerhet ombord är du välkommen att höra av dig till mig; bengt.anderhagen@batliv.se

